

EIERSKAPSMELDING

Askøy kommune 2017

Vedtatt i kommunestyret 08.03.18 sak 15/18

Innhold

o. Innledning

Del 1 (Generell del)

1. Eierstyring i Askøy kommune
2. Prinsipper for god eierstyring i Askøy kommune
3. Resultatmål, utbytte og avkastning.
4. Eierstrategier
5. Styrets rolle og ansvar
6. Samfunnsansvar
7. Eierskapsforvaltning
8. Oppfølging av kommunens eierskapsmelding

Del 2 (Spesiell del)

9. Formål og organisering av de selskaper Askøy kommune har eierandeler i.

o . Innledning.

Askøy kommunes eierpolitikk er de overordnede prinsippene for forvaltningen av kommunens eierposisjoner. Kommunens eierpolitikk skal ha et langsiktig perspektiv og skal som utgangspunkt gjennomgå i første del av hver kommunevalgperiode.

Eierskapsmeldingen er todelt. Del 1 behandler de generelle rammene for eierstyring. Del 2 viser kommunens eierposisjoner med tilhørende selskapsomtaler og vedtatte forventninger til heleide selskap.

Eierskapsmeldingen skal gi en samlet oversikt over Askøy kommunes eierpolitikk og skal være kommunestyrets redskap for utøvelse av målrettet, forutsigbar og langsiktig eierstyring.

De prinsipper som er gjennomgått og beskrevet i del 1 gjelder for alle kommunens eierposisjoner, uavhengig av om det er kommunale foretak eller selskaper som Askøy kommune eier alene eller sammen med andre.

Gjennom eierskapsmeldingen vedtar kommunestyret overordnede prinsipper for kommunens forvaltning av sine eierposisjoner. Den redegjør også for eiers forventninger til samfunnsansvar, premisser for valg av selskapsstyrer, valg av kommunens representant til generalforsamling (fullmektig), gjennomføring av generalforsamling og forventninger om utbytte og avkastning. Eierpolitikken legger videre rammeverket for rådmannens oppfølging av selskapene.

Eierskapsmelding

Del 1

1. Eierstyring i Askøy kommune

Selskapsorganisering medfører redusert mulighet for direkte politisk styring og kontroll. Styring må skje i henhold til de rammer som følger av selskapslovgivningen, vedtekter og eventuelle aksjonæravtaler. Redusert mulighet for direkte politisk styring må kompenseres gjennom eierskapsmeldingens vedtatte prinsipper for eierstyring, målsetninger og avkastningskrav mv. Samlet skal dette etablere en styringsmodell som skal angi rammene for styrenes arbeid i de enkelte selskap. I oppfølgingsarbeidet mot selskapet/foretaket vektlegges kontroll av mål- og forventningsoppnåelse, økonomioppfølging og styreevalueringer.

Prinsippene for den overordnede styringen av selskapene skal fastsettes i eierskapsmeldingen som gjennomgås og vedtas av kommunestyret i første del av hver 4-årsperiode. I tillegg vedtas eierstrategier det enkelte selskap. Eierstrategier skal blant annet etablere mål med eierskapet, utbytte og avkastningsforventninger, føringer for strategisk retning og er derfor et viktig politisk verktøy. Eierstrategier er individuelle og tilpasses det enkelte selskap. Kontroll gjøres administrativt av rådmannen og politisk av formannskapet som kommunens formelle eierorgan. I tillegg skal kontrollutvalget på kommunestyrets vegne påse at det føres kontroll med kommunens eierinteresser i selskapene.

2. Prinsipper for god eierstyring i Askøy kommune

For å sikre forutsigbarhet i eierskapsutøvelsen har kommunen utarbeidet ni grunnleggende prinsipper. Slike prinsipper er egnet til å bidra til en klargjøring av roller og tydeliggjøring av hvordan kommunen opptrer som eier. Slike prinsipper er et tillegg til gjeldende lovgivning på området, selskapenes eventuelle vedtektsbestemmelser om eierstyring og eventuell aksjonæravtale.

Kommunalt foretak er en del av Askøy kommune som juridisk enhet. Det er nødvendig å sikre at både basisorganisasjonen og foretak har en helhetlig forståelse av sin rolle som del av en samlet kommuneorganisasjon. Innenfor rammen av lovbestemmelsene er det særlig administrative rutiner, støttefunksjoner og fellestjenester som det er til hensikt å regulere gjennom et felles sett av retningslinjer.

1. Det skal etableres utbytte og avkastningskrav for selskaper som opererer i et marked. For selskaper der det foreligger andre spesifikt definerte mål vil avkastningsforventninger erstattes av andre mål som eksempelvis effektivitetsmål.
2. Kapitalstrukturen i selskapet skal være tilpasset formålet med eierskapet og selskapets situasjon.
3. Kommunen gir som eier klare, langsiktige mål for selskapene og foretakene gjennom selskapsvise eierstrategier. Styret er ansvarlig for realisering av målene.

4. Styret har det overordnede ansvaret for forvaltningen av selskapet/foretaket og skal herunder ivareta en uavhengig kontrollfunksjon overfor selskapets/foretakets ledelse på vegne av eierne. Askøy kommune fremmer sine interesser overfor selskapene gjennom generalforsamling, representantskap og eiermøter.
5. Det skal tilstrebes å benytte valgkomité for styreutnevnelser i aksjeselskap og interkommunale selskap. Styret skal være kjennetegnet av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets/foretakets egenart og kommunens formål med eierskapet.
6. Styrets godtgjøring skal være på moderat nivå, men fremme verdiskapningen i selskapene og fremstå som rimelig ut i fra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet. Leders lønnsnivå i selskap der kommunen er en betydelig eier skal ligge på et konkurransedyktig nivå, men ikke være lønnsledende. Askøy kommune forventer at det ses hen til rammene for den alminnelige lønnsfastsettelsen i arbeidslivet. Når Askøy kommune har eierkontroll, skal selskapene/foretakene ha en lønnspraksis for ledelsen som er åpen for innsyn.
7. Kommunens eierskap skal fremme samfunnsansvarlig forretningsdrift og bærekraftig samfunnsutvikling.
8. Det skal være åpenhet knyttet til Askøy kommunes eierskap og til selskapenes virksomhet.
9. Normene i Askøy kommunes etiske regelverk skal ligge til grunn for den virksomhet som utøves i de selskap og foretak som kommunen har eierinteresser i.

3. Resultatmål, utbytte og avkastning.

Askøy kommune har et strategisk og langsiktig perspektiv med sitt eierskap og det skal være tydelige mål med eierskapet i de enkelte selskap.

3.1 Utbytte

Som eier gir Askøy kommune uttrykk for forventninger til selskapets utbytte.

Utbytteforventninger skal reflektere hva Askøy kommune som eier mener er en riktig balanse mellom utbytte og tilbakeholdt overskudd. Et sentralt hensyn ved fastsetting av utbytte er at selskapet bør ha en egenkapital som er tilpasset virksomhetens mål, strategi og risikoprofil.

I forbindelse med det årlige budsjettarbeidet utarbeides utbytteforventninger som kommuniseres til selskapenes styrer i de selskaper der det er aktuelt med utbytte i tråd med vedtatte eierstrategier.

3.2 Avkastningsmål

Askøy kommune har investert i, og overført verdier til selskaper og foretak som kommunen forventer skal gi avkastning.

For de selskapene som i stor grad har forretningsmessige mål, er avkastning et sentralt element for eier. Askøy kommune ønsker en positiv verdiutvikling for sine investeringer og et viktig mål for selskapene er at de oppnår høy avkastning på investert kapital og overførte

verdier. Med avkastningsmål menes den avkastningen eier kan forvente å få på sine investeringer over tid sett i forhold til investeringens risiko.

3.3 Resultatmål

For selskaper der det foreligger andre spesifikt definerte mål, og som ikke opererer i et marked, vil avkastningsforventninger kunne erstattes av andre mål som eksempelvis effektivitetsmål. Ulike selskapsformer er valgt for å realisere ulike formål. I noen tilfeller er ivaretagelse av særskilte samfunnsoppgaver en bedre målsetting enn rene resultatkrav. Kommunen sikrer god eierstyring gjennom å tydeliggjøre mål og resultatkrav i det eierstrategiske arbeidet. Slike mål forankres i eierstrategiene for de enkelte selskapene og innebærer at kommunen må ha tydelige og målrettede eierstrategier for sine eierposisjoner.

4. Eierstrategier

I eierskapsmeldingen fastsetter kommunestyret individuell eierstrategi som tilpasses hvert enkelt selskap. Eierstrategiene legger grunnlag for en aktiv oppfølging av de verdiene som ligger i de ulike selskapene. Strategien skal danne plattform for en god styringsdialog og gi mål og en klar retning på hva eierne vil med selskapet. Eierstrategier kan regulere forhold som kommunikasjon med selskapet, informasjonsbehov, forventet avkastning, utbytteforventninger, strategisk retning og kjernevirksomhet, mål, tvisteløsninger mellom eiere m.v.

Eierstrategier tilstrebes å være robuste og ha gyldighet over tid. Det legges likevel opp til jevnlig revidering med utgangspunkt i bl.a. endrede rammevilkår.

4.1 Delt eierskap

For selskaper med flere eiere, er omforente eierstrategier et viktig virkemiddel til å håndtere ulike synspunkter. Eierstrategiene gir omforente holdninger til retning og utvikling av selskapene. De er også verdifulle verktøy for å regulere eventuelle uenigheter. Gjennom eierstrategier kan det avtales formelle føringer og tvisteløsninger. Eierstrategien kan også forplikte til å etablere fora på administrativt nivå hvor de ulike eiernes interesser drøftes og avklares for å unngå forskjellige styringssignaler til selskapet. Alle eierstrategier skal forankres i kommunestyret.

5. Styrets rolle og ansvar

Kommunestyrets styring av selskapene må utføres i selskapenes eierorgan. Styret er, på vegne av eierne, øverste styringsorgan og skal føre kontroll og formulere strategier, godkjenne vedtak og legitimere virksomheten. En viktig oppgave for eierorganene er derfor oppnevning av styrer. Riktig sammensetning av styrene er viktig både for selskapene og eier.

5.1 Valg av styrer

Styret har ansvar for forvaltningen og utviklingen av selskapet. Det sørger for organisering av virksomheten, ansetter daglig leder og fører tilsyn med daglig ledelse og selskapets virksomhet for øvrig. Styret har ansvar for å følge opp eiers forventninger til selskapet. I den sammenheng legger eier til grunn at styret redegjør for eventuelle avvik. Valg av kompetente

styrer er avgjørende for best mulig forvaltning av selskapsverdiene og realisering av mål og strategier.

Askøy kommune skal ha som hovedprinsipp at styremedlemmer ikke rekrutteres blant kommunestyrerepresentanter eller ansatte i kommunen.

Styreverv i selskaper er personlig, dvs at de enkelte styremedlemmer ikke representerer partier, kommunen eller andre interesser, men skal ivareta selskapets interesser innenfor de rammer som er gitt av eier(ne) gjennom vedtekter og eierstrategier.

Askøy kommune skal arbeide for balansert kjønnsrepresentasjon i de styrene hvor kommunen har eierposisjoner – uavhengig av organisasjonsform. Både aksjeloven, lov om interkommunale selskap og kommuneloven har bestemmelser om kjønnsrepresentasjon i styrene.

Styret skal som kollegium ha erfaring og kompetanse innenfor følgende områder:

- Bransjekunnskap, herunder kunnskap om trender og utviklingstrekk i markedet, i bransjen samt kunnskap om konkurrerende virksomheter.
- Kunnskap om selskapets virksomhet, herunder formål, organisering, historie, forretningsområder, lovgivning/forskrifter, strategi, avtaler mv.
- Spesialkompetanse og erfaring innen områder som juss, økonomi/finans/regnskap, risikostyring, markedsføring, HMS, tekniske fag, samfunnsutvikling mv.
- Ledelseserfaring og kompetanse knyttet til organisasjonsmessige endringsprosesser.
- Kompetanse og erfaring knyttet til offentlig forvaltning.
- Kompetanse og erfaring knyttet til styrearbeid.

Ved valg til styrene uansett selskapsform (også foretak) velges styremedlemmet normalt for en toårsperiode i samsvar med aksjelovens hovedregel.

Valgkomité kan være en nyttig bidragsyter til å få frem kandidater og det vurderes løpende behovet for å opprette valgkomitéer for aksjeselskap. Valgkomitéen gis ansvaret for å levere et begrunnet forslag om styre som grunnlag for beslutning i eierorganet. Den kommunale valgnemnda kan være valgkomité.

Styrevalg for interkommunale selskaper skjer i representantskapsmøtene vanligvis i april/mai. Aksjeselskapene avholder sine ordinære generalforsamlinger med valg innen utgangen av juni. Valg av styrerepresentanter til de kommunale foretakene foretas av kommunestyret og søkes gjennomført på vårparten.

5.2 Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret bør utformes slik at den fremmer verdiskapningen i selskapene og fremstår som rimelig ut i fra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet. Styrets godtgjøring bør ligge på et moderat nivå og se hen til den alminnelige lønns- og prisutviklingen i samfunnet når den er oppe til justering.

I aksjeselskapene og de interkommunale selskapene er det hhv. generalforsamling og representantskap som årlig tar stilling til godtgjørelsens størrelse. Styregodtgjørelse for de kommunale foretakene fastsettes av kommunestyret.

5.3 Forventninger til styret

Styret har ansvar for at selskapet forvaltes i tråd med eiers interesser. Styret skal ivareta den strategiske ledelsen av selskapet innenfor de rammer som er gitt av eier. Styret skal være en viktig diskusjonspartner og støttespiller til ledelsen i større saker. Samtidig må styret kontrollere ledelsens arbeid ut fra gitte målsetninger. Styret må derfor ha en uavhengig rolle i forhold til ledelsen. Et kompetent styre må kunne utfordre administrerende direktør og bedriften slik at det tas gode beslutninger i forhold til gjeldende eierstrategi.

Askøy kommune forventer at styrene som del av sitt arbeid foretar en årlig egevaluering av styrets arbeid.

5.4 Internkontroll og risikostyring

Styret skal påse at selskapet har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring i forhold til omfanget og arten av selskapets virksomhet. Internkontrollen og systemene bør også omfatte selskapets verdigrunnlag og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar. Styret bør årlig foreta en gjennomgang av selskapets viktigste risikoområder og den interne kontroll.

5.5 Habilitetsvurderinger

Inhabilitet inntreffer blant annet når en person antas å ha personlige interesser i utfallet av en sak som skal behandles, og som antas å ha påvirkning på vedkommende sine vurderinger under behandlingen av saken. At en person er inhabil innebærer at vedkommende ikke kan tilrettelegge saksgrunnlaget eller treffe avgjørelser i en sak. Både selskapslovgivning og forvaltningsloven har bestemmelser om dette. Askøy kommune har som forventning at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. Rutinene bør gjelde for selskapet som helhet, dvs. både for administrasjonens saksbehandling og styrets arbeid.

5.6 Styrevervregister

Askøy kommune er tilknyttet KS sitt styrevervregister for oversikt over folkevalgte styreverv og økonomiske interesser. Det er frivillig for kommuner og selskaper å knytte seg til registeret. Tilnytning til styrevervregisteret skaper åpenhet om roller og styrker allmenhetens tillit til kommunalt eide selskaper.

6. Samfunnsansvar

Selskaper har en viktig samfunnsrolle og påvirker samfunnsutviklingen og nærmiljøet de opererer i. Derfor er det viktig at dette i størst mulig grad reflekteres i både styring og ledelse.

Heleide selskaper av Askøy kommune forventes å legge til grunn de føringer Askøy kommune og KS har satt i forbindelse med etiske retningslinjer og overordnet arbeidsgiverpolitikk. Her er følgende forhold viktige:

- Samfunnsansvarlig drift

- Selskapene har antikorrupsjonsprogram
- Selskapene skal jevnlig bytte revisor
- Selskapene skal ha eget etisk regelverk
- Selskapene skal ha tiltak for å hindre korrupsjon og arbeidslivskriminalitet i forbindelse med anskaffelser

For selskaper der Askøy kommune er deleier, så er det en forventning om at selskapene bestreber seg på å følge de samme føringene som for de heleide selskapene.

7. Eierskapsforvaltning

Hovedformålet med eierskapsforvaltningen er å sikre en god utvikling for selskapene, langsiktig verdiskaping og god og forutsigbar styring, samt sørge for å følge opp vedtatt eierpolitikk og eierstrategier. Løpende eierskapsforvaltning innebærer regelmessig og formalisert kontakt mellom kommunen og selskapene/foretakene, sikre god rapportering på mål og forventninger, sikre gode prosesser ved gjennomføring av valg, strategiendringer med videre. Kommunestyret, formannskapet (kommunens eierorgan), kontrollutvalget og rådmannen har i den sammenheng viktige og ulike roller:

Kommunestyret

- vedtar oppretting, avvikling og deltakelse/uttreden av selskaper
- godkjenner vedtekter, selskapsavtaler, aksjonæravtaler, samarbeidsavtaler m. v.
- vedtar kommunens eierpolitikk
- vedtar kommunens eierstrategier for selskap og foretak
- oppnevner styret for KF og representanter til eierorganene i øvrige selskap (valg av styrerepresentanter til aksjeselskap og interkommunale selskaper gjennomføres av hhv. generalforsamling og representantskap)
- vedtar kommunens økonomiplan og tilhørende rapporter som direkte eller indirekte kan påvirke selskapene
- vedtar retningslinjer for samhandling med kommunale foretak (KF)
- vedtar vedtekter for kommunale foretak (KF)
- vedtar rapporter fra kontrollutvalget etter gjennomført selskapskontroll
- vedtar endringer i eierskap, jfr. økonomiske transaksjoner ifm endringer i eierbrøk

I aksjeselskap er generalforsamlingen den øverste myndighet og kan ikke overstyres av andre organ. Myndigheten må utøves i generalforsamlingen. En kan politisk behandle saker på forhånd som skal opp i generalforsamlingen, men generalforsamlingen må aksepteres som selskapets øverste organ.

Ordfører skal være kommunens representant i operative eierorganer (eks. representantskapet i IKS, generalforsamlingen i AS), med mindre annet bestemmes av kommunestyret.

Det vil være opp til kommunestyret å ta stilling til hvor mye som skal være forankret eller diskutert i kommunestyret i forkant av behandling i det operative eierorganet.

I aksjeselskap der Askøy kommune er eiere kan kommunestyret ta stilling til de saker som skal behandles på generalforsamlingen. Ordfører gjennomfører generalforsamlingen i henhold til kommunestyrets vedtak.

Med mindre annet er fastsatt i selskapets vedtekter skal kommunen stemme samlet for sitt aksjeinnehav. Dette innebærer at flertallets avgjørelse i kommunestyret vedtas som kommunens standpunkt, jf. kommuneloven § 35, nr. 1.

Formannskapet (kommunens eierorgan)

- innstiller til kommunestyret i saker som omhandler kommunens eierskap, jfr. kommunestyrets rolle nevnt ovenfor
- gjennomfører eiermøter med selskap og foretak. Eiermøter med ledelsen i selskap/foretak gir formannskapet grunnlag for å sjekke og kontrollere at disse driver sin virksomhet på en måte som understøtter selskapets/foretakets formål og kommunens mål med eierskapet. Formannskapet gir i eiermøtene signaler til selskapsledelsen om hva kommunen som eier er opptatt av
- gjennomfører orienteringer om eierstrategisk arbeid forut for kommunestyrets sluttbehandling av eierstrategier

Kontrollutvalget

- gjennomfører selskapskontroll

Rådmannen

- iverksetter kommunestyrets vedtatte eierpolitikk
- utvikler forslag til eierstrategier for behandling i kommunestyret
- etablerer rutiner for løpende eieroppfølging, herunder styringsdialog med styre, rutiner for styrevalg, forberedelse til møter i eierorgan, eiermøter i formannskapet m.m.
- følger opp samhandlingen med kommunale foretak (KF), bl.a. med utgangspunkt i vedtatte retningslinjer

8. Oppfølging av kommunens eierskapsmelding

Det legges vekt på at kommunen har en åpen, langsiktig og forutsigbar eierpolitikk. Kommunens eierpolitikk ligger fast over tid, men justeres ved behov som følge av vesentlige endringer i overordnede rammer for eierstyring.

Det legges opp til en gjennomgang av eierpolitikken tidlig i kommunevalgperioden, slik at overordnet eierpolitikk utarbeides for en 4-årsperiode.

Det legges opp til en årlig gjennomgang/oppdatering av kommunens eierposisjoner etter gjennomførte generalforsamlinger, representantskapsmøter og lignende. Gjennomgangen meddeles kommunestyret som en del av den løpende rapporteringen. Normalt skjer dette ifm. 2. tertialrapporteringen. Dette vil i hovedsak handle om en gjennomgang av eierposisjonene for å oppdatere nøkkelopplysninger for selskapene/foretakene, herunder

styresammensetning, utbytte, honorarer og endring i mål der det er fremlagt nye eierstrategier. Dette skal sørge for åpenhet rundt kommunens eierposisjoner.

Løpende håndtering av kommunens eierskap utføres av rådmannen. Rådmannen er ansvarlig for utvikling av rutiner og forvaltningen av disse.

Eierskapsmelding

Del 2

9. Formål og organisering av de selskaper Askøy kommune har eierandeler i.

Generelt om selskapsformer

I kommunal sektor er de vanligste selskapsformer:

- AS - aksjeselskap, styres av aksjeloven
- IKS – interkommunalt selskap (Styres av lov om interkommunale selskaper. IKS er et selvstendig rettssubjekt og skal opptre i eget navn utad).
- KF – kommunalt foretak (KF er ikke et selvstendig rettssubjekt, men en del av kommunen)
- Kommuneloven § 27 samarbeid. Kommunalt samarbeid organisert med eget styre. Denne type samarbeid kan være eget rettssubjekt.
- Kommuneloven § 28 vertskommunemodell. Kommuner overlater ansvaret for bestemte oppgaver og beslutninger til en annen kommune, dvs. vertskommunen. Modellen innebærer ikke en etablering av egen juridisk person, men er et avtalebasert samarbeid.

Askøy kommune har følgende eierposisjoner:

Aksjeselskap	Eierandel
Askøy Bompengeselskap AS	40 %
Askøy Kommunale Eiendomsselskap AS	100 %
Bergen og Omland Havn AS	5 %
Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap (BKK) AS	2,48 %
BIR AS	6,74 %
Lien Eiendomsselskap AS	100 %
Nedre Kleppe Grunneigarlag AS	15,4316 %
Sambandet Vest AS	18,8 %
Trigger AS	62,6 %
Kommunalt foretak	
Askøyhallene KF	100 %
Interkommunalt selskap	
Interkommunalt arkiv Hordaland IKS	4,49 %
Kommuneloven § 28 - Vertskommunemodell	
Interkommunalt Utvalg mot Akuttforurensing - IUA	
Kommuneloven § 27 samarbeid	
Bergen og Omland Friluftsråd (BOF)	
Bergen og Omland Havnevesen (BOH)	
Samvirkefortak	
Biblioteksentralen SA	

Presentasjon av de enkelte selskapene.

Askøy Kommunale Eiendomsselskap AS	
Vedtektsfestet formål:	Kjøp, forvaltning og utvikling av fast eiendom i Askøy kommune, herunder også gjennom underliggende eiendomsselskaper. Selskapet har ikke erverv som formål. Selskapet skal ikke dele ut utbytte. Ved en eventuell likvidasjon av selskapet skal likvidasjonsutbytte anvendes til å fremme kommunale formål i Askøy kommune.
Etablert:	12.11.2009
Deltakere:	Askøy kommune
Forretningskontor:	Askøy kommune
Rettslige rammer:	Aksjeloven
Rammer:	Vedtektene
Representantskapet:	Nei
Valg av styret:	Generalforsamlingen
Eier- og ansvarsandel:	100 %
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	
Askøy kommunes forventninger:	Den 18.06.2015 gjorde kommunestyret følgende vedtak: «Askøy kommunale eiendomsselskap AS skal være kommunens strategiske «verktøy» i forbindelse med kjøp/salg/utvikling/utbygging av eiendommer knyttet til forretnings- og boligformål»

Askøy Bompengeselskap AS	
Vedtektsfestet formål:	Førestå delfinansiering av prosjekta i Askøypakken. Selskapet har ikkje som føremål å skaffa aksjeeigarne økonomisk utbytte og skal ikkje utdela utbytte.
Etablert:	23.09.2013
Deltakere:	Askøy kommune og Hordaland fylkeskommune
Forretningskontor:	Askøy kommune
Rettslige rammer:	Aksjeloven
Rammer:	Innkrevingsrett iht. Stortingets vedtak Prop. 197 S (2012-2013) og Innst. 40 S (2013-2014). Avtale med Statens vegvesen og Vegdirektoratet.
Representantskapet:	Nei
Valg av styret:	Askøy kommune har 2 representanter til styret, utpekes av kommunestyret og velges av generalforsamlingen.
Eier- og ansvarsandel:	Askøy kommune 40 %, Hordaland fylkeskommune 60 %
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	Rent innkrevingselskap.

Bergen og Omland Havn AS	
Formål:	Ivareta og samordne havneoppgaver i eierkommunen

	havnefarvann. Selskapet skal arbeide for å utvikle havnene i regionen som attraktive havner i regional, nasjonal og internasjonal sammenheng. Selskapet skal fremme sjøveis transport av personer og gods som en effektiv, miljøvennlig og fremtidsrettet kommunikasjonsform, og legge til rette for effektiv samhandling med andre transportformer. Havneanlegg og arealer skal disponeres og utvikles med sikte på en best mulig ressursutnyttelse. Selskapet skal videre kunne engasjere seg i alle andre former for havnetilknyttet virksomhet, herunder samferdselsspørsmål og næringsutvikling som innenfor samarbeidsområdet finnes hensiktsmessig og økonomisk fordelaktig for det næringsliv havnene skal betjene og dermed også for selskapet. Selskapet skal arbeide for sikkerhet på sjøen og trygge farleder. Selskapet skal etablere et eget datterselskap som innen rammen av havne- og farvannsloven skal forestå forvaltningsoppgaver på vegne av eierkommunene i samsvar med delegasjon av myndighet fra den enkelte kommune. Selskapet kan etablere egne selskaper eller delta som medeier i selskaper når dette ligger innenfor selskapets vedtektsfestede virksomhet. Herunder kan selskapet også delta som medeier i selskaper og/eller som direkte medeier i kaianlegg og tilknyttet infrastruktur sammen med andre offentlige og/eller private aktører.
Etablert:	04.11.2016
Deltakere:	Bergen kommune (50 %), Askøy kommune (5 %), Fjell kommune (11 %), Øygarden kommune (8 %), Sund kommune (1 %), Os kommune (5 %), Lindås kommune (16 %), Austrheim kommune (1 %), Fedje kommune (1 %), Radøy kommune (1 %), Meland kommune (1 %)
Forretningskontor:	Bergen kommune
Rettslige rammer:	Aksjeloven
Rammer:	Eiernes intensjonsavtale datert 17.06.2016, selskapets vedtekter.
Valg av styret:	Askøy har sammen med Sund, Os, Radøy, Meland, Fedje og Austrheim rett til å utpeke ett styremedlem. Vedtektsfestet valgkomite der Os og Askøy rett til å utpeke ett medlem som kan velges til valgkomiteen.
Eier- og ansvarsandel:	5 %
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	Ved stifting i 2016 har AK innbetalt NOK 500 000 aksjekapital. Selskapet ble tilført NOK 540 mill. fra havnekapitalen i Bergen kommune ved stifting.

Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap (BKK) AS	
Vedtektsfestet formål:	Produksjon, overføring, distribusjon og omsetning av energi samt annen virksomhet knyttet til disse områdene. Virksomheten kan også drives i samarbeid med eller ved deltakelse i andre foretak med tilsvarende eller lignende formål.
Etablert:	17.11.1998
Deltakere:	Bergen kommune (37,75 %), Askøy kommune (2,48 %), Lindås kommune (1,95 %), Fjell kommune (1,89 %), Sund kommune (1,02 %), Kvam kommune (0,90 %), Meland kommune (0,76 %), Radøy kommune (0,74 %), Voss kommune (0,62 %), Øygarden kommune (0,52 %), Austrheim kommune (0,43 %), Vaksdal kommune (0,37 %), Gulen kommune (0,27 %), Fedje kommune (0,12 %), Høyanger kommune (0,12 %), Masfjorden kommune (0,10 %), Granvin kommune (0,05 %), Statkraft Industrial Holding AS (49,90 % - B- og C aksjer)
Forretningskontor:	Bergen
Rettslige rammer:	Aksjeloven
Rammer:	Selskapets vedtekter, aksjonæravtale og konsesjonslovgivning
Representantskapet:	Nei
Valg av styret:	Styret består av 12 medlemmer hvorav 7 velges av generalforsamlingen (vedtektenes pkt. 8-1).
Eier- og ansvarsandel:	2,48 %
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	

BIR AS	
Vedtektsfestet formål:	Eie og forvalte selskaper som skal sørge for innsamling, transport og behandling av husholdnings- og næringsavfall. selskapet kan også etablere innsamling, transport og behandling av produksjons-, nærings- og farlig avfall. Forøvrig kan selskapet ta på seg alle oppgaver som naturlig hører sammen med de oppgaver som er nevnt i første avsnitt. Selskapet kan inngå samarbeidsavtaler eller delta i andre foretak dersom dette er hensiktsmessig for å oppfylle formålet. Ved fremtidig vedtak om avfallsbehandlingsmetode og tilhørende anlegg vil vertskommunen (aksjeeierne) være besluttsende organ i henhold til plan og bygningslovens regelverk.
Etablert:	26.06.2001
Deltakere:	Askøy kommune (6,74 %), Bergen kommune (80,00 %), Fusa kommune (1,33 %), Kvam kommune (0,33 %), Os kommune (4,74 %), Osterøy kommune (2,54 %), Samnanger kommune (0,88 %), Sund kommune (1,83 %), Vaksdal kommune (1,60 %)
Forretningskontor:	Bergen kommune
Rettslige rammer:	Aksjeloven
Rammer:	Vedtektene, aksjeeieravtale
Bedriftsforsamling:	Ja (vedtektenes § 10)
Valg av styret:	Bedriftsforsamlingen velger 6 av 8 styremedlemmer. Askøy kommune har ett medlem i bedriftsforsamlingen.
Eier- og ansvarsandel:	6,74 %
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	Regulering av plikt til levere avfall knyttet til lovpålagte oppgaver.

Lien Eiendomsselskap AS	
Vedtektsfestet formål:	Erverve og drive fast eiendom, samt delta i alt som dermed står i forbindelse.
Etablert:	01.04.1992
Deltakere:	Askøy kommune
Forretningskontor:	Askøy kommune
Rettslige rammer:	Aksjeloven
Rammer:	Vedtekter
Representantskapet:	Nei
Valg av styret:	Generalforsamlingen
Eier- og ansvarsandel:	100 %
Askøy kommunes forventninger:	Selskapet ervervet for å sikre deler av rettighetene til vannuttak fra Askevatnet.

Nedre Kleppe Grunneigarlag AS	
Vedtektsfestet formål:	Tilrettelegging av selskapets faste eiendom og parseller utskilt fra denne for utbygging og salg uten å belåne eiendommen.
Etablert:	18.06.2007
Deltakere:	38 aksjonærer hvor AK er største aksjonær (15,4 %)
Forretningskontor:	Askøy kommune
Rettslige rammer:	Aksjeloven
Rammer:	Vedtektene
Representantskapet:	Nei
Valg av styret:	Generalforsamlingen
Eier- og ansvarsandel:	15,4316 %
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	Askøy kommune yter ikke tilskudd til selskapet.
Askøy kommunes forventninger:	

Sambandet Vest AS	
Formål:	Å medvirke til næringsutvikling gjennom å knutte sammen Sotra/ Øygarden - Askøy - Nordhordaland med ny infrastruktur, til en større sammenhengende bo - og arbeidsmarkedsregion med effektive og forutsigbare kommunikasjoner. Dette vil kunne og tilgang til nye næringsområder og vil kunne skape nye kommunikasjonsmønstre og utnytting av nye areal til bosetting og næring. Sambandet Vest AS vil medvirke til å redusere sårbarheten i den regionale hovedvegnettet i Bergensregionen og medvirke til styrket transportberedskap. Det skal legges vekt på å utvikle infrastruktur som er bærekraftig og som ivaretar et helhetlig miljøperspektiv med særlig fokus på miljømessig avlastning av transportbehovet gjennom Bergen. Selskapet skal jobbe aktivt med utredninger og planer som er nødvendige for lokale, regionale og nasjonale vedtak i denne sammenheng. Selskapet har ikke økonomiske erverv som formål. Det er ikke anledning for eierne å ta utbytte. Ved oppløsning av selskapet skal verdier utover innskutt aksjekapital gå til tiltak som fremmer formålet i første ledd.
Etablert:	19.08.2010
Deltakere:	Askøy kommune (30) 18,8 %, Meland kommune (24) 15 %, Lindås kommune (22) 13,8 %, Austrheim kommune (22) 13,8 %, BKK AS (20) 12,5 %, Wimoh Invest AS (20) 12,5 %, Radøy kommune (22) 13,8 % (Det er også vedtatt, men ikke gjennomført, å utstede 11 nye aksjer til CCB Mongstad AS. Dette vil medføre at totalt antall aksjer økes til 171.)
Forretningskontor:	Askøy kommune
Rettslige rammer:	Aksjeloven
Rammer:	Vedtektene
Valg av styret:	Generalforsamlingen
Eier- og ansvarsandel:	18,8 %
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	

Trigger AS	
Formål:	Gjennom fabrikasjon og annen virksomhet å skape sysselsetting for yrkeshemmede.
Etablert:	12.03.1990
Deltakere:	Askøy kommune, Fjell kommune, Sund kommune, Øygarden kommune,
Forretningskontor:	Askøy kommune
Rettslige rammer:	Aksjeloven
Rammer:	Vedtektene
Representantskapet:	Nei
Valg av styret:	Generalforsamlingen
Eier- og ansvarsandel:	62,6 %
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	

Askøyhallene KF	
Vedtektsfestet formål:	Drift av Askøyhallen og Askøy Forum og det som står i naturlig forbindelse med dette.
Etablert:	10.06.2004
Deltakere:	Askøy kommune
Forretningskontor:	Askøy kommune
Rettslige rammer:	Kommuneloven (kap. 11)
Rammer:	Vedtektene
Valg av styret:	Kommunestyret
Eier- og ansvarsandel:	100 %
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	

Bergen og Omland Havnevesen (BOH)	
Formål:	Bergen og Omland havnevesen skal fremme sjøtransporten, ivareta forvaltningsmessige oppgaver etter havne- og farvannsloven, og ivareta kundens, eiernes og samfunnets interesser i utviklingen av havnen.
Etablert:	01.01.1989
Deltakere:	Bergen kommune, Askøy kommune, Fjell kommune, Øygarden kommune, Sund kommune, Os kommune, Lindås kommune, Austrheim kommune, Fedje kommune, Radøy kommune, Meland kommune
Forretningskontor:	Bergen kommune
Rettslige rammer:	Kommuneloven (§ 27)
Rammer:	Vedtektene
Valg av styret:	
Eier- og ansvarsandel:	
Merknader:	Dette er et IKS under avvikling – de lovpålagte oppgavene skal ivaretas av Bergen og Omland Havn AS (se under aksjeselskap).

Interkommunalt arkiv Hordaland IKS	
Vedtektsfestet formål:	1. Selskapet sitt føremål er å arbeide for at for at verdifullt arkivmateriale i deltakarkommunane vert tatt vare på og sikra som informasjonskjelder for samtid og ettertid, og gjort tilgjengeleg for offentleg verksemd, forskning og andre administrative og kulturelle formål, jfr. lov om arkiv § 6. 2.Selskapet skal yte deltakarane desse tenestene som er finansierte gjennom det årlege driftstilskotet: a) ordning og katalogisering av deltakarane sine eldre arkiv b) utarbeiding og revisjon av overordna arkivplanar for deltakarane c) lokale kurs om arkivfaglege emne d) tilsyn med at arkivdanning og aikivlokale hos deltakarane er i samsvar med føresegnene i lov om arkiv og forskrift om offentlege arkiv e) rettleiing om arkivfaglege spørsmål. f) rettleiing om bevaring av elektroniske arkiv. Selskapet skal drive fagleg utviklingsarbeid for å gi deltakarane nødvendig og oppdatert rettleiing om arkivfaglege spørsmål. Kvar deltakarkommune har rett til å få utført arbeid i samsvar med kommunen sitt driftstilskot. Styret gjer vedtak om dei årlege rammene for dette arbeidet. Interkommunalt arkiv i Hordaland og den einskilde deltakarkommunen avtalar årleg kva oppgåver dette arbeidet skal omfatte. 3. Selskapet kan etter avtale med den einskilde deltakaren vere arkivdepot for papirbaserte og elektroniske arkiv, jfr. forskrift om offentlege arkiv §§ 5-1 - 5-6. Avtale om arkivdepot skal ha ei oppseiingstid på eitt år. Depotfunksjonen skal finansierast av ei særskilt deponeringsavgift etter satsar vedtekne av representantskapet. 4. Selskapet kan ut over det som er fastsett i nr. 1 og 2 ovanfor, tilby tenester som deltakarane skal betale for etter satsar vedtekne av styret. Dette skal vere tenester som deltakarane har ulik etterspurnad etter, eller som ikkje blir gitt til alle deltakarar. 5. Selskapet kan etter vedtak i styret gjennomføre spesielle prosjekt som ligg utanfor arkivet sine ordinære arbeidsoppgåver, når desse er fullfinansierte av deltakarar eller andre som samarbeider om prosjektet. 6. Selskapet kan etter vedtak i styret ta på seg konsulentoppdrag for utanforståande, når oppdragsgivar betalar for tenesta og den ikkje går ut over arkivet sine hovudoppgåver. Definisjonen av føremål og oppgåver er uttømmende. Representantskap og styre har ikkje fullmakt til å fatte vedtak på område som ikkje er nemnt ovanfor.
Etablert:	22.05.2002
Deltakere:	Askøy kommune, Austevoll kommune, Austrheim kommune, Bømlo kommune, Eidfjord kommune, Etne kommune, Fedje kommune, Fitjar kommune, Fjell kommune, Fusa kommune, Granvin herad, Jondal kommune, Kvam herad, Kvinnherad kommune, Lindås kommune, Masfjorden kommune, Meland

	kommune, Modalen kommune, Odda kommune, Os kommune, Osterøy kommune, Radøy kommune, Samnanger kommune, Stord kommune, Sund kommune, Sveio kommune, Tysnes kommune, Ullensvang herad, Ulvik herad, Vaksdal kommune, Voss kommune, Øygarden kommune
Forretningskontor:	Bergen kommune
Rettslige rammer:	Kommuneloven (§ 27)
Rammer:	Selskapsavtale
Representantskapet:	Ja
Valg av styret:	Representantskapet
Eier- og ansvarsandel:	4,49 %
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	

Interkommunalt Utvalg mot Akuttforurensing - IUA	
Formål:	Formålet med samarbeidet er å ivareta deltakerkommunens lovfestede plikt til å ha en interkommunal beredskap mot akutt forurensning.
Etablert:	2012
Deltakere:	IUA Bergen region dekker kommunene Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen, Eidfjord, Fedje, Fjell, Fusa, Granvin, Gulen, Hyllestad, Kvam, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Os, Osterøy, Radøy, Samnanger, Solund, Sund, Ulvik, Vaksdal, Voss og Øygarden.
Forretningskontor:	Bergen kommune
Rettslige rammer:	Kommuneloven (§ 27)
Rammer:	Vedtektene
Valg av styret:	Årsmøte
Eier- og ansvarsandel:	
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	1. Deltakerkommunene betaler et grunntilskudd som skal være 44,1 % av det samlede budsjett med fradrag for eventuelle andre inntekter for vedkommende driftsår. 2. I tillegg til grunntilskuddet skal deltakerkommunene betale et tilskudd pr. innbygger som samlet skal utgjøre 55,9 % av det samlede budsjett med fradrag for eventuelle andre inntekter for vedkommende driftsår. 3. Totalsummen av vedkommende års budsjett fastsettes av årsmøtet under hensyn til den aktivitet som blir vedtatt for driftsåret.

Bergen og Omland Friluftsråd	
Formål:	Friluftsrådets oppgave er i samarbeid med medlemmene, offentlige etater på ulike nivå og interesserte organisasjoner og arbeide for: a) Sikring, tilrettelegging og drift av friluftsområder av ulike slag til alment bruk. b) Større forståelse for friluftslivets betydning, bedre friluftskultur og utbredelse av friluftsliv.
Etablert:	12.03.1995
Deltakere:	Askøy kommune, Austevoll kommune, Austrheim kommune, Bergen kommune, Fjell kommune, Fusa kommune, Kvam kommune, Lindås kommune, Meland kommune, Os kommune, Osterøy kommune, Radøy kommune, Samnanger kommune, Sund kommune, Tysnes kommune, Vaksdal kommune, Øygarden kommune
Forretningskontor:	Bergen kommune
Rettslige rammer:	Kommuneloven (§ 27)
Rammer:	Vedtekter
Representantskap:	Ja
Valg av styret:	Årsmøte
Eier- og ansvarsandel:	(6,6 %)
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	Kontingent 2016 NOK 456 878 (6,6 %), kontingent 2017 NOK 532 650

Biblioteksentralen SA	
Formål:	Hovedformålet for Biblioteksentralen er å være serviceorgan for og hovedleverandør av produkter og tjenester til offentlige bibliotek, skoler og andre offentlige institusjoner. I tillegg kan Biblioteksentralen etablere og investere i virksomheter med det formål å betjene det totale bok-, informasjons- og kunnskapsmarkedet. Biblioteksentralen skal drives etter vanlige bedriftsøkonomiske prinsipper, slik at det skapes økonomisk trygghet og utviklingsmuligheter og slik at medlemmenes interesser ivaretas på beste måte. Biblioteksentralen har ikke økonomisk fortjeneste i seg selv som formål for virksomheten - herunder heller ikke for medlemmene, jf. § 15.
Etablert:	04.02.1952
Deltakere:	De fleste norske kommuner er deltakere.
Forretningskontor:	Oslo kommune
Rettslige rammer:	Samvirkelova
Rammer:	Vedtektene
Representantskap:	Ja
Valg av styret:	Årsmøtet
Eier- og ansvarsandel:	Organisering som samvirkeforetak innebærer begrenset økonomisk ansvar.
Økonomiske Rammer og eventuelle driftstilskudd:	Årlig tilskudd i henhold til vedtak i representantskapet.

